12/05/2019

Βατοπαίδι: 29 χρόνια από την κοινοβιοποίηση

/ Αγιορείτικα

Σήμερα είναι η επέτειος από την κοινοβιοποίηση της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου. Επίσης συμπληρώνονται 29 χρόνια από την ενθρόνιση του Καθηγουμένου της Μονής Αρχιμανδρίτου Εφραίμ του Βατοπαιδινού ως πρώτου ηγουμένου μετά από 500 χρόνια ιδιορρυθμίας.

Η μοναστική βιωτή στα μοναστήρια, σύμφωνα με την αρχαία παράδοση της Εκκλησίας, την οποία θεμελίωσε ο Άγιος Παχώμιος στην Αίγυπτο, είναι κοινοβιακή. Κοινή λατρεία, κοινή τράπεζα, από κοινού εργασία-διακόνημα, κοινός Πατέρας. Ο κοινοβιακός τρόπος ζωής των μοναχών διαφυλάττει εκτός από την νηπτική ζωή και το κοινό εσχατολογικό βίωμα της πρώτης εκκλησίας των Ιεροσολύμων, όπου “πάντες…ήσαν επί το αυτό και είχον άπαντα κοινά ” (Πρ. 2,44).

Κάθε παρέκκλιση που υπονομεύει την αυθεντική κοινοβιακή ζωή των μοναστηριών θεωρείται ως σημάδι έκπτωσης στην πνευματική ζωή αυτών. Έτσι το ιδιόρρυθμο σύστημα λειτουργίας των μοναστηριών του Άθωνος προέκυψε σε εποχές μεγάλης δυσκολίας και παρακμής, ως μία οικονομία προκειμένου να επιβιώσουν τα μοναστήρια. Μετά τον εορτασμό της χιλιετηρίδος του Αγίου Όρους, με την πρόνοια της Εφόρου του Υπεραγίας Θεοτόκου, άρχισε να σημειώνεται προσέλευση νέων μοναχών οι οποίοι σταδιακά επάνδρωσαν πολλές Ιερές Μονές των οποίων τα

παλαιά μέλη ήδη ήταν περασμένης ηλικίας.

Η δεύτερη στην αγιορειτική τάξη, Ιερά Μεγίστη Μονή του Βατοπαιδίου, παρέμενε στο ιδιόρρυθμο σύστημα έως το 1990, για πέντε περίπου αιώνες. Από το 1987 ωστόσο άρχισε να επανδρώνεται από τα μέλη της συνοδείας του Γέροντος Ιωσήφ από την Νέα Σκήτη, ο οποίος ήταν άμεσος πνευματικός γόνος του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού ή Σπηλαιώτου. Η νέα συνοδεία ζούσε ήδη με πνεύμα και τρόπο κοινοβιακό στη Νέα Σκήτη. Έτσι τόσο ο μακαριστός Γέρων Ιωσήφ, τα μέλη της συνοδείας αλλά και ολόκληρη η Αγιορειτική Κοινότητα ανέμεναν την επαναγωγή της Ι.Μ.Μ. του Βατοπαιδίου στο κοινοβιακό σύστημα και επισήμως.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο κατόπιν προσκλήσεως της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους, και του τότε πολιτικού Διοικητού του Αγίου Όρους κ. Κωνσταντίνο Λούλη, απέστειλε Εξαρχία προς επίλυση του ζητήματος της μετατροπής της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου από ιδιόρρυθμη σε Κοινόβιο. Η Εξαρχία απαρτιζόταν από τους Μητροπολίτες Σταυρουπόλεως Μάξιμο, Φιλαδελφείας Βαρθολομαίο (νυν Οικουμενικό Πατριάχη) και Ηλιουπόλεως Αθανάσιο (νυν μητροπολίτη Χαλκηδόνος). Η Εξαρχία γίνεται δεκτή από τους Πατέρες με την προσήκουσα τιμή, σύμφωνα με τα θέσμια του Αγίου Όρους. Κατόπιν επαφής με τους πατέρες της παλαιάς και της νέας αδελφότητας φέρνει εις πέρας τον σκοπό της αποστολής της.

Η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου μετά από πέντε αιώνες ιδιορρύθμου πορείας επανέρχεται στην Πατερική τροχιά. Η νέα Αδελφότητα εκλέγει εκ των κόλπων της

τον Καθηγούμενό της, και σαν σήμερα, πριν 29 έτη, προβαίνει στην επίσημη κοινοβιοποίηση της Μονής και ενθρόνιση του Καθηγουμένου. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ως η κανονική πνευματική αρχή του Αγίου Όρους προΐσταται της όλης τελετής δια του εκπροσώπου του μακαριστού Μητροπολίτου Θεοδωρουπόλεως κυρού Γερμανού. Ο Καθηγούμενος, είναι αιρετός από την Αδελφότητα, και απαραίτητα εκλέγεται από αυτή, με κριτήριο το ακέραιο του χαρακτήρα του, το άμεμπτο του βίου του, την τελειότητα των ηθών, την ταπείνωση, την διάκριση και την αγάπη.

Η κοινοβιοποίηση της Μονής και η ενθρόνιση του πρώτου μετά από πέντε αιώνες Καθηγουμένου της ήταν ένα σημαντικό γεγονός, που επρόκειτο να διαδραματίσει ένα σπουδαίο ρόλο στα εκκλησιαστικά και κοινωνικά δρώμενα. Για αυτό, τόσο η Εκκλησία όσο και η Πολιτεία, δια της παρουσίας εκπροσώπων τους, έδωσαν βαρύτητα στο γεγονός αυτό. Με τον τρόπο αυτό φανερώνεται η διαχρονικότητα των σχέσεών τους και η συνέχιση μιας Παραδόσεως που θέλει αυτούς του δύο παράγοντες να συμπλέουν και να συνεργάζονται για το καλό του Γένους στα θέματα Εκκλησίας και Πολιτείας.

Σύμφωνα με την μαρτυρία του Καθηγουμένου της Μονής Γέροντος Εφραίμ οι παλαιοί Γέροντες Μοναχοί περιεβλήθηκαν από τους διαδόχους τους με απεριόριστο σεβασμό και ανιδιοτελή αγάπη. Και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα «εν ειρήνη και μετανοία» να ζήσουν τον υπόλοιπο χρόνο της ζωής τους, και με πνευματική ανάπαυση να αναχωρήσουν από αυτήν τη ζωή. Άφησαν έτσι στους νέους αδελφούς σαν κληρονομιά, την πολύχρονη πείρα τους, αλλά και την

εγκάρδιο ευχή και ευλογία τους προς ευόδωση του σκοπού τους. Η ευγνωμοσύνη για αυτόν τον λόγο από πλευράς των Μοναχών της νέας Αδελφότητος είναι απεριόριστη, η ευχαριστία άπειρη και μεγάλη είναι η συναίσθηση του χρέους στο να φανούν αντάξιοι μιας τέτοιας διαδοχής.

Όπως και στις άλλες Μονές του Αγίου Όρους, έτσι και στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου οι σημερινοί Μοναχοί κλήθηκαν να γίνουν νέοι κτήτορες. Για αυτό και μαζί με τη προσπάθεια για την πνευματική αναμόρφωση της Μονής εργάσθηκαν και εργάζονται συνεχώς με ιδιαίτερο ζήλο και στον αναστηλωτικό τομέα.

Επίσης, όπως τόνιζε ο μακαριστός Γέρων Ιωσήφ Βατοπαιδινός, η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου “έχει τον έναν πόδα της στον ησυχασμό και τον άλλον στην ιεραποστολή”. Όσον αφορά το πρώτο ο Γέροντας και οι μοναχοί συνεχίζουν την αγιορειτική παράδοση και την νοερά εργασία που παρέλαβαν από την πνευματική ρίζα του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού μέσα από το πρόσωπο και την παρακαταθήκη του Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού. Όσον αφορά το δεύτερο, την Ιεραποστολή, η Ιερά Μονή διοργανώνει εκδηλώσεις και συνέδρια που ως κέντρο τους έχουν την αυθεντική μετάδοση του λόγου του Θεού στον σύγχρονο άνθρωπο μέσα στο φιλοκαλικό πνεύμα που διέπει την αγιορειτική μοναστική βιωτή.

Εξέχουσα θέση ανάμεσα στις πρωτοβουλίες της Ιεράς Μεγίστης Μονής έχει το Ινστιτούτο έρευνας, διάσωσης και προβολής πνευματικών και πολιτιστικών παραδόσεων “Άγιος Μάξιμος Γραικός”, το ηλεκτρονικό περιοδικό Πεμπτουσία το οποίο διακονεί το τρίπτυχο Ορθοδοξία, Πολιτισμός και Επιστήμες και το Εκκλησιαστικό Πρακτορείο Ειδήσεων “Ορθοδοξία”.

Οι συνεργάτες του Ινστιτούτου και οι συντακτικές ομάδες της Πεμπτουσίας και του Διεθνούς Πρακτορείου Εκκλησιαστικών Ειδήσεων “Ορθοδοξία” ευχόμαστε στον Γέροντα Εφραίμ και στην συνοδεία του Βατοπαιδίου έτη πολλά και ευφρόσυνα και κάθε καλό και ευλογία παρά Θεού.

Πηγή: www.pemptousia.gr